Nr. 51. Anulu XXIX.

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Duminec'a, Fói'a, candu conecdu ajutórele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe ½ 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

Brasiovu 14|2 Iuliu 1866.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Taxa'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Manifestu imperatescu.

Catra popórele Mele!

Marea nenorocire, de care a datu armat'a Mea de nordu, cu tóte ca s'a opusu eroicesce, periculele, care crescu din acést'a pentru patria, strimtoririle resbelice, care se latiescu cu devastare preste inbitulu Meu regatu Boemi'a si amenintia altoru tieri ale imperiului Meu, perderile cele dureróse si nereparabile pentru atatea mii de familii Me-au sguduitu pana in adencuitu animei Mele, care bate cu stat'e caldura parintésca pentru binele popóreloru Mele.

Totusi increderea, ce-o am esprimatu in manifestulu Meu din 17 Iuniu, increderea in neclatit'a vóstra credintia, devotamentu, resolutiunea la sacrificiu, increderea in curagiulu armatei Mele, care neci in nenorocire nu trebue se se pérda, increderea in Dumnedieu si in bunulu si santulu Meu dreptu neci unu minutu nu Mi s'a clatinatu.

Eu Me-am intorsu catra imperatulu francilor pentru mediulocirea unei armistari in Itali'a. Am aflatu nu numai o prevenire plina de promptetia, ci imp. Napoleonu din propriulu seu indemnu cu tendintia nobila de a impedecá ulteriórele versari de sange s'a oferitu inca si de mediulocitoriu pentru o armistare cu Prusi'a si pentru punerea la cale de negotiatiuni pentru pace.

Eu am primitu acésta imbiare. Eu sum splecatu la o pace sub conditiuni onorifice, spre a pune stabila versarii de sange si devastariloru resbelului; totusi neci odata nu Me voi invoi la o inchisiare de pace, prin care s'ar sgudui conditiunile fundamentale de pusetiune de putere ale imperiului Meu.

In casulu acesta sum resolutu la lupta pana la estreme si intru acést'a sum securu de consimtiulu popóreloru Mele.

Tóte trupele disponibile se voru concentrá, si prin recrutarea ordonata, prin numerosii voluntari, pe cari spiritulu patrioticu, ce invia de nou pretutindinea, ii chiama la arme, se intregescu lacunele (desierturile) armatei.

Austri'a a fostu greu cercata de nenorocire; inse ea nu e descuragiata, nu e smerita.

Popóreloru Mele!

Aveti incredere in imperatulu vostru! Popórele austriace neci odata nu s'au aratatu cu anima mai mare decatu in nenorociri.

Si Eu vréu a urmá esemplului strabuniloru Mei si cu credintia neclatita in Dumnedieu, cu resolutiune si constantia ve voi premerge cu esemplu.

Datu in resiedinti'a si capital'a imperiala Vien'a in diece Iuliu una mie optu sute siesedieci si siese.

Francisc'u Iosifu m. p.

MONARCHI'A AUSTRIACA

Transilvani'a.

Resbelulu si Napoleonu III.

„Va trebui óre cá spre a-i se andi cuventulu, Franci'a se puna man'a pre sabia?“ „Nu credu.“ — Sunt vorbele pe cari in cunoscinti'a puterei si a influintiei sale le a disu imperatórele francilor catra ministrulu seu. Dupace a vediutu, ca tóte nesuintiele sale, spre a uni odata puterile intr'unu congresu europénu au fostu indesiertu, elu 'si-a esprimatu voint'a si politic'a in o scrisóre, ce erá a se ceti in camera.

Scimu, ca acésta s'a intemplatu, scimu ce sange reu a produsu acea scrisóre in multe locuri; cu deosebire in Rusi'a. „Napoleonu voiesce independinti'a Italiei, recastigandui Veneti'a, arondarea Prusiei spre a avé mai mare potere in nordu, si pusetiunea de potere mare a Austriei in Germani'a nestramutata.“ Diornalele germane, englese si rusesci, mai tóte se scolara a combate acésta politica ér' cele austriace cu deosebire, si cum nu? — Aici se tratá de ultim'a lovitura, care se nemicésca tractatele din 1815, cu totulu. Rusi'a cu ocasiunea de atunci s'a esprimatu, ca pana candu Franci'a nu va intrá in actiune ea inca va remané neutrala, la dincontra ea va fi silita a face pasii, cei va tiené de cuviintia.

Acum'a inse, dupace, trebue se o spunemu cu anima sfasiata de dorere, armat'a austriaca fù sfarmata de catra inemiculu din nordu, totu acesa Austria, care nu vrú se accepte congresulu pentru a se demite in tractare pentru Veneti'a, vine astadi si o cede imperatului Napoleonu, primindu totuodata de bune ideele lui esprimate in scrisórea catra Drouin de Lhuys.

Napoleonu pentru acésta ieá asuprasi tractarea pentru armistare si pentru pace cu poterile beligerante. Esca astadi totu Napoleonu este, care trage mai bunu folosu din resbelulu acesta, decatu insusi invingatoriulu, pre care 'lu face atentu a nu'si esploatá invingerea mai departe, decatu cere interesulu Franciei a'lu lasá. Aci situatiunea s'a intorsu.

Franci'a a intratu in actiune, de si invitata si cá mediulocitóre numai. Parisulu s'a iluminatu ca-ci in cederea Venetiei si tractarile diplomatice cu Napoleonu, acesti francesi deodata cei mai pacifici, au aflatu o garantia de pace. Ce va urma inse, déca Rusi'a, care sta de ani la panda si tace, deodata s'ar scolá implenindusi parol'a de onóre? Ce, déca Prusi'a nu se va uni a face pace cerendu prea multu dela Austri'a, voindu mai multu decatu cere interesulu Francisi? Ce, déca Itali'a allanduse umilita prin ignorarea ce i s'a facutu pre candu s'a predatu Veneti'a Francisi deadreptulu, si vedienduse legata de aliantu'a ce o a facutu cu Prusi'a, nu va voi pace? — Óre atunci totu acei francesi astadi atatu de pacinici nu potu deveni deodata cei mai turbati si resboinici. Istori'a ne spune, ca dá Ei bine! profeti'a „Globului“ englesu s'a implenitu, resbelulu a eruptu, tractatele din 1815 au si suferitu si voru suferi modificatiuni atatu de mari, incatu chiaru autorii loru nu le vor' mai cunósce. Rusi'a castigase mai multu dupa acele tractate, ea inse mai multu le si sustiene. — In momentulu candu ea va incercá a le scapá de sórtea ce le amenintia, avemu unu reu mai mare decatu tóte relele — resbelu europénu! — Óre acesta departe e? Si óre sosindu elu la ordine pe scena, care popóra voru esi cu viatia politica natiunala din elu? — Acele, care unite in poteri si in simtiri cu micu cu mare voru intra in templ'a onórei prin sacrificiale virtutei militarie si prin gibaci'a de a-si apera vetrele strabune ale statului, ale patriei sale. — Care va contribui mai multu la ordinea definitiva, ce va urma dupa finea unui asemene resbelu. — Celelalte voru avé sórtea Poloniei impartinduse cá camasia lui Christosu. —

Din campulu resbelului nordicu.

Cortelulu generalu alu trupeloru nóstre a fostu in 10 Iuliu in Olmütz si in retragerea loru pana acolo a avutu mai multe atacuri ariergard'a. Unu corespondinte alui „Debatte“ scrie acést'a, adaugundu, ca la Zwittau s'au atacatu cu 2 escadróne de cavaleria prusiana, cu 2 tunuri, si calatorii reportésa, ca in 10 se audiá bubuitulu tunuriloru de catra Prerau. Se crede, ca armat'a nóstra inca se afla la 200.000 armati cu unu pachetu de artileria infricosiata. Despre miscarile prusianiloru se vorbesce in Vien'a, dupa sciri private, cs au intratu chiaru in Brünn.

In Prag'a a intratu principele Carl cu 20 mii teciori si a fostu primitu cu flamure albe. Dupa repórtele prusiane si dupa diurnalulu „K. Z.“ prinsi austriaci in batali'a dela Königrätz si in gón'a sue la 28 éra dupa alti 12 mii.

Din campulu resbelului in Itali'a.

Gen. comandante Cialdini a trecutu riulu Padu cu 150.000 in 8 Iuliu si au intratu in Veneti'a. Ér' de alta parte au ocupatu Padua. Armat'a austriaca se retrase in celelalte fortaretie. Din fortulu Veron'a faltaie standartulu francesiloru, a caroru flota se dice a fi in marea adriatica la Ancon'a. —

Pusc'a cu acu aprindietoriu

(Zündnadelgewehr), cu care au castigatu prusienii superioritate in lupta de acum.

Desu numit'a pusca cu acu aprindietoriu a descoperit'o mechanicului Dreyse din Sömmerda in Turingi'a prusiana. Acést'a se tiene de speci'a pusciloru, ce se incarca nemediocitu lunga patu, ca-ci patron'a nu se vîresce pre gur'a tievei, ci pre la trunchiulu ei, care se destace prin apasarea unei córde, cá la asia numitele pusci „lefaucheux“. Dupa implere se impreuna érasi tiav'a cu patulu prin apasarea unei corde de feru. Descarcarea se mediulocesce (in locu de

capsule) prin unu seu do otielu, care, spasandose cocosiulu puscei, de odata se indesa in mas'a de puivere ce se afla de desoptelu glontiului, pre care si aprindienduo prin o frecare rapede casiuna esplodarea masei si aventarea glontiului.

La acestu feliu de pureci nu se versa pulverea pre gur'a tievei neci se indesa glontiulu, ceea ce adesea periclitésa manile ostasiloru, acesa se delsturésa si manipulationea cu semenea se delsturésa si manipulationea cu varg'a de pusca si cu punerea capsulei. — O pusca de acestu feliu se póte dejecarcá de siepte ori in o minuta, prin urmare cu patru pucsaturi mai multu decatu o pusca comune. Cá secretu din partea prusiloru ne remane pregatirea masei aprindietórie. In catuva se scia, acésta ar constá din o amestecare de chloru-caliu si antimonu sulturicu, seu de argintu viu pocnitoriu stropitu si consolidatu prin pucina apa de gumi si din adaugerea unoru picaturi de acrime sulfurica.

Compunerea acestei mase in o forma solida apta pentru intrebuintiare, n'a succesu pana acuma nimenui, decatu numai mentionatului inventatoru.

Scaderea ce o au puscile acestea e, ca matc'a de patrone se astupa fórte usioru. Se dice si aceea, ca puscile aceste se infierbenta dupa 20—30 pucsaturi si ca soldatii nedeprinsi se potu puscá cu dinsele din cans'a rapediunei. — Castigulu inse se vede a fi preponderantu, cu deosebire in locuri delóse, cum este si Boemi'a.

Se mai afla si alta specia de pusci de aceste cu acu aprindietoru cele asia numite (Lindner'sche Zündnadelgewehr), care bate in distantia si mai departe, e mai simpla, mai secura si mai usioru de manuatu, prevalendu si cu intiel'u. O pusca vechia se póte cu 4 fi preface in pusca lindneriana. Lindner se afla in Vien'a.

Intru aceea inse 'si voru trage si nostri catu de curundu peliti'a de pe ochi si voru cerceta, *inainte de a se arunca in focu*, si prevalórea acestoru pusci séu altoru armarii, inventionea macelarii umanitatii; — mai vertosu arsenalele vechi si nóue voru profita si ele de asemeni secrete. —

Cola Rienzi.

In tómn'a anului trecutu, pre candu se facea in Transilvani'a pregatiri pentru diet'a din Clusiu, pre candu cestiunea fatalei unioni se desbatea in diarie pentrú si contra, éra intre romanii ardeleni stá in lupta dóua opiniuni, de a lua séu a nu lua parte la acea dieta, Redactionea diariului „Korunk“ din Clusiu, care ce e drepto, totudeauna condamnase pasivitatea oricarei partite, inaintandu atunci si pe partea inteliegintiei romanesci ce erá inclinata pentru asié nomit'a pasivitate, il plesni totudata in facia rol'a, tote portarile si sórtea lui Cola Rienzi. Acela carii citira in „Korunk“ acelu articulu, intreba:a atunci si mai tardiu, ca ce vrea dn. redactoru Kóvári cu Cola Rienzi, éra unii voiá se scia, ce cine a fostu acelu omu. Spunemu drepto, ca noi inca amu simtitu pe atunci acea plesnitura cu atatu mai vertosu, cu catu inca totu mai credeamu, ca si „Korunk“ mai sta totu in servitiulu boieriloru mari din Ardélu. Intr'aceea multimea materialului ce asteptá publicarea, cum si calamitatile venite preste noi ne impedecara a intreba de atunci, ca ce vreu Clusiani cu Rienzi; éra dupace vediuramu cum sunt tractati romanii in diet'a din Pest'a si de catra *care* partita, ne luamu voia a spune noi insine nu numai cine a fostu Rienzi, ci si ce cugeta acela carii pe intieligenti'a romana o asémena cu acelu *demagogu* nefericitu.

Cola Rienzi precum si dicea poporulu, Nicolae Laurenzi alias Gabrinus numitu din familia, s'a nascutu in Rom'a pe la incepututu véculni alu 14-lea din parinti saraci, a invatiatu prea bine, ér' mai alesu istori'a Romei vechi 'ia fostu studiulu de predilectiune, éra regeneratiunea si dorintia de tóte dilele. Rienzi isi sustienea viéti'a cá notariu si advocatu trecea totuodata la poporu de omu dreptu, éra cu gloriosulu poetu *Petrarca* stá in referintie fórte prietenesci.

In acelea timpuri Itali'a intréga gemea si suspiná sub tirani'a boieriloru cá si sub ferósele crudini a le condottieriloru, adica capitaniloru de bande armate italienesci si nemtiesci, care omorá, despoiá si prefacea cetati si sate in cenusia. Papii dela *Rom'a* se mutasera cu tóta curtea loru cea lucuósa la cetatea *Avignon**), pe care impreuna cu comitatulu intregu o cumparasera dela regin'a Ioan'a din Neapole cu optudieci mii fiorini de auru (galbini), unde au si petreculu dela 1308 pana 1377 siepte papi. Rom'a erá data cu totulu in prad'a anarchiei intretienute de boieri lacomi si tiranosi, cum si de poporulu *lenesiu, iubitoru* de certe si usioru de *mituitu*. Istoricii acelui secolu asémana desfrenlu si viéti'a cea spurcata si destramata a locuitoriloru Romei cu a Babiloniei si a Constantinopolei grecesci.

Pela 1345 sparse in Rom'a o revolutiune in contra boieriloru, carii nu mai voiá se scia nici de imperatulu, nici de pap'a, nici de lege, nici de omenime, nici de Ddieu. Cardinalulu *Coloma*, omu nascutu din o familia de cele mai potente, inse totu de unu calibru cu cei lalti boieri mari, prin urmare lipsitu si elu de popularitate inaintea multimii, isi puse ochii pe advocatulu *plebeu* Cola Rienzi, care se bucurá de o mare popularitate, ilu indemnà prin Petrarca se mérga impreuna cu acesta la Avignon spre a roga pe pap'a Clemente VI. cá se mute la Rom'a; Colonna intrigà totuodata cá pe Rienzi se'lu aléga insusi poporulu, cum si cá dupa acesa in calitate de deputatu alu Romei la pap'a findu mai bunu de gura de alu Romei la pap'a findu mai bunu de gura de alu Romei la pap'a findu mai bunu de gura de

„Pester Lloyd“ publica:

O provocare catra popórele Mele ale regatului Ungari'a.

Man'a providentiei Ne spassa tare. In lupt'a, in care Eu nu de buna voia, ci numai silitu de impregiurari amu intratu S'a potienitu ori ce precalculu omenescu numai increderea, care o pusei in eroic'a fortitudine a bravei Mele armate, nu. Cu atatu e mai durerósa acea mare perdere, care a incercatu sirele celoru bravi; si anim'a Mea cea parentésca simtiesce deodata cu tóte familiile impartasite si amaritudinea dorerii pentru lovitor'a acést'a.

Spre a pune capetu la lupt'a acést'a necgala, spre a castigá tempu si ocasiune a repará lacunele facute prin campania si a concentrá poterea resbelica in contra trupeloru dusmane celoru resturnatóre in partea nordica a imperiului Meu, M'am invoitu cu mari sacrificia la negotiationile pentru inchisiarea unei armistari.

Si acum Me intorcu Eu plinu de incredere catra credintiósele popóre ale regatului Meu Ungari'a, la promptitudinea loru de a sacrificá dovedita de repetite ori in tempuri grele. La acésta trebue se se intalnésca incordarile, tuturoru popóreloru imperiului Meu, pentrucá se se póta asecurá sub conditiuni ecuitabile inchisiarea pacii celei dorite. Am tare credintia, comca bataiosii fii si Ungariei, condusi de simtiulu ereditei credintie voru grabi de voia libera sup'a stégurile Mele spre ajutoriulu familieloru loru si spre apararea patriei loru, care nemediulocitu inca e amenintata prin evenimentele belice.

Adunative dara catu se póte mai numerosi spre apararea coplesitului imperiu. Fiti demni fii si eroiloru vostri strabuni, cari prin eroicele loru fapte impletira cununi nevestedite spre glorificarea numelui unguresc.

Vien'a 7 Iuliu 1866.

FRANCISCU IOSIFU m. p.

Voluntari in Ungari'a.

„Debatte“ anuncia, ca s'a datu voia Ungariei a implini contingentulu de recrutatia prin voluntari, si totu „Debatte“ incredintiésa, cumca unu mare numeru dintre oficirii stabali din armat'a de Honvedi din 1848/9 a asternutu Mai. S'ale o petitione solidaria, prin care cá nemnu de aderintia catra tronu si pentru caus'a imperiului, care e si caus'a Ungariei, se róga a le primi servitiale in armata. — Magistratulu din Pest'a inca cere a-si implini contingentulu cu voluntari.

Prefectii, tribunii, centurionii si decurionii nu voru remané indeceptu in tempuri atatu de periculóse si amenintatórie, cá se nu ne indoplece supremati'a dusmaniloru, care au contatu totu la tempuri de stremtorare. Br. Eötvös in tr'unu art. despre resbelulu in Germani'a in „Politikai Hétilap“ num. din urma isi repete parerea, ca numai pe basea dualismului sub deplin'a recunoscere a autonomiei Ungariei e cu potintia resolvirea pacinita intre Ungari'a si monarchia. Arme dar' cu totii, ca dusmanulu ne incaleca. —

Protocolulu

siedintiei XI. a insotirei ablegatiloru dietali romani tienuta in Pest'a in 30. Maiu 1866 la 4 óre dupa amédia.

Presiedinte: Antoniu Mocioni. Notariu: Aureliu Maniu. Membri: Andreiu Mocioni, Aloisiu Vladu, Ioane Fauru, Sigismundu Popoviciu, Alesandru Mocioni, Sigism. Borlea, Florianu Varga, Ger. Végső, Georgiu Joanoviciu, Demetriu Jonescu, Georg Ivaticoviciu, Ioane Pop. Deseanu, Iosifu Hodosiu, Andreiu Medanu Vicentiu Babesiu, Ales. Romanu si Georg. Mocioni.

54. Protocolulu siedintiei din 9. maiu a. c. cetindu-se: S'a autenticatu.

55. Presiedintele incunoscintiédia insotirea, ca siedinti'a defipta pre 16. maiu a. c. din o eróre ce a incursu in decisiunea respectiva, nepotenduse tiené, a sfiatu de bine la dechiararea mai multor'a ca la serbatorile Rusaleloru voru absentá din Pest'a, a o convoca pre adi; totu odata face cunoscutu, cumca comembrulu Georgiu Mocioni a impartitu membriloru cari in 16 maiu s'au fostu coadunatu, unu proiptu de lege litografatu compusu de Vicentiu Babesiu

Aloisiu Vladu provóca membrii comisiunei se deslucesca ace'a impregiurare, cum de esistu done proiecte fara cá se se scie carele e a comisiunei séu baremu a maioritatii aceleia recercandui se descrie genes'a facerei proiectelorn.

La provocarea presiedintelui membrulu comisiunalu Babesiu face urmatóri'a deslucire.

Dupa cum este cunoscutu comisiun'a a fostu esmisa de insotire, ca luandu acte de proiectulu din anulu 1861, carele s'a compusu de catra ablegatii dietali romani din acelu anu si s'a fostu substernutu de catra ablegatii Aloisiu Vladu si Sig. Popovicin comisiunei dietali esmisa in anulu 1861. spre facerea unui proiectu de lege pentru nationalitati, si consultandusse cu ablegatii serbi, se compuna unu proiptu de lege. — Proiectulu de lege din anulu 1861 cetindusse in comisiunea mista tienuta cu ablegatii serbi, s'a aflatu ca in 5 puncte principali nu corespunde recerintieloru nationsale, anume:

1. in acel'a prevaledia dreptulu individualu si facultativu in locu de celu nationalu si oblegativu,

2. arondarea dupa natiunalitati se restringe numai la cercuri si nu la comitate.

3. usulu limbei e prea complicatu si multiplicatu, in locu de a fi simplu,

4. esistinti'a politica a natiunei si natiunalitatii nu e din destulu espresa, prin urmare, coordinarea natiunalitatiloru nu e esacte si precise detasiata, si

5. Natiunea séu natiunalitatea n'au de feliu unu tipu si ne fiindu ingrigite de o representantia natiunale se vedu a nu esiste.

In comisiunea mista puntulu cestu din urma s'a discutatu mai multu Miletics a propusu representantia alésa din cercuri nationale a numite, cam cá universitatea natiunei sasse, dar contra acestei-a s'a reflectatu ca aru fi o asritura pré mare, si pre langa tóte ca unanimu s'a recunoscutu cumca trebue se mergemu nun pasiu inainte de catu in anulu 1861, totusi propunerea lui Miletics s'a aflatu pentru acum de pres esagerata, si s'a delaturatu, din care causa apoi chiaru si Miletics in proiectulu de lege, ce l'a compusu din insarcinarea insotirei ablegatiloru serbi, s'a lasatu de elu. Fiindu dara propunerea lui Miletics delaturata, Dobransky a propusu o representare analoga congresului natiunei serbe, prin alegere de dupa protopopiate, dar si acést'a cá nepraptica si cá un'a ce involva o prea mare influintu'a a clerului, s'a delaturatu; asie s'a nascutu apoi idea, ca representantii dietali cu membrii casei de susu a unei natiuni séu nationalitati se compuna o corporatiune cu dreptulu de a petitiuná, remonstra si de a representa natiunea. Acésta s'a primitu de catra intréga comisiunea sustienendusi membrii serbi acelu dreptu, de a — o comenicá cu sotii loru, — de atuncea nu s'au mai coadunatu nici o comisiune mista, dar se vede ca serbii sunt contielesi cu modalitatea acésta de representare fiindu ca obvine in proiectulu loru de Miletics compusu.

Dupa acestea comisiunea insotirei nóstre adunandusse a insarcinatu pre comembrulu Hodosiu se compuna unu elaboratu care se servésca de obiectulu desbaterei, ce acest'a implinindu a comunicatu partea prima a proiectului cu membrii comisionali — vedindu acum vorbitoriulu ca desi a fostu modrulu de representare prin universitate in comisiunea mista cu unanimitate delaturatu, totusi Hodosiu l'a acceptatu, l'a lasatu se incre mai de parte, dar' s'a primsu si elu se compuna unu proiectu carele se contiena ideile in comisiunea mista de toti aceptate, stilulu e a lui dar' ideile a tuturoru, tactulu ce l'a condusu a fostu, ca se nu pretinde ace'a ce ne aru compete, ci acea numai ce dupa idea lui aru fi minimulu pretensiunei nóstre.

Unu puntu principialu alu acestui proiepto, care de s'aru primi de bas'a desbaterei l'aru completa inca, ar' fi esistinti'a natiunalitatii caci elu asia scie, cumca intru o tiéra póte esiste numai o natiune ér' celelalte sunt natiunalitati, individualitatea politica a tierei e natiunea, ér' nationalitati politice sunt si potu fi mai multe; modalitatea acésta si din acea causa a primituo ca voesse se fie catu se póte de moderatu intru formularea postulatelorn nóstre.

Puntulu 15. din proiepto'u seu cugeta ca e pré largu si in va stilisa mai restrinsu, ér' in celelalte sustiene proiepto'u ca lu afla pe catu se póte moderatu si neprejudecatoriu impaciuirei.

Acestu proiepto comunicandulu cu comembrulu comisionalu Sig. Popovicin, acest'a la primitu; dupa acésta venindu si comembrulu Hodosiu si luandulu la cunoscintia a dechiaratu ca e contielesu si cu acésta modalitate, dreptu ace'a va adauge proiepto'ului seu inca o a treia parte despre dispusetiunile transitorie si in ace'a va acepta o astfeliu de representare. Hodosiu intregindusi asta modu proiepto'u seu, acel'a apoi s'a primitu de a se subscerne insotirei. — Caus'a ca proiepto'u seu inca se afla substernutu si impartitu intre membri e, ca dinsulu s'a bolnavitu si cerendui-se operatulu l'a predatu si asié s'a substernutu de comembrulu Georgiu Mocioni.

(Va urmá.)

AUSTRI'A INFER. Vien'a 9 Iuliu. **(Armistarea.)** Pentrucá se scimu decursulu incercarii de armistare si stadiulu ci de acum, trebue se incepemu dela genesa:

Indata dupa batali'a dela Königgrätz cá comendantulu in potere plenipotentiei sale Benedek fara a fi fostu provocatu de imperatulu trimise pe gen. Gablenz in cortelulu gen. prusianu pentru de a incheiá o armistare simpla militara, cá o simpla incetare dela arme, si supremulu comandante primi fara de a defige terminu si fara conditiuni, insinte de ce s'a imbiatu Francí'a cu mediulocirea armistarii de 6 septemani. Urmá acum, cá ambii suverani, in a caroru nume s'a facutu se dè aprobare. Din partea Prusiei s'au pusu unele conditiuni, cari casiunara multe consultari, ér' imperatulu se dechiarà asia:

„Spre a mantui capital'a Mea de o invasione dusmana si de spaimentarile ei mai aduce si sierff'a acést'a si primescu conditiunile.“

Prin urmare scirile despre armistare se reduc numai la acésta incetare de arme pe tempu nedeterminatu. — Prusi'a inse pentru armistarea de 6 septemani pretinse, cá fortaretiele Theresienstadt, Josefstadt si Königgrätz se se céda armatei prusiane sub decursulu armistarii si aliatii germani federativi se fia eschisi dela acésta armistare. Acestea conditiuni au adusu cu sine dificultatea, de armistarea pana acum inca nu s'au inchiaiatu definitivu pana in 10 Iuliu, ci negotiatiunile prin mediulocirea lui Napoleonu totu mai decursera. —

Mai. S'ale nu la placutu conventiunea in privinti'a cederii celoru 3 fortaretie. Napoleonu inca dechiará, ca concesiunile pretinse de Prusi'a nu se potu primi pentru armistare, dupa care se póte urma pace, si se dice, ca cere desiertarea Boemiei si lepadarea de desdaunare pentru resbelu. Aici stá caus'a armistarii in 9 Iuliu. — Dela Berlinu inse peste Parisu se mai scrie, cumca c. Mensdorff se duce la Petersburg spre a mediuloci o cointielegere in privinti'a tractarii de pace. —

Romani'a.

Bucuresci. In 26 Iuniu in public'a siedintia a adunarii nationale presiedintele ministeriului a dechiaratu natiunii, ca este insarcinatu de Maria S'a domnulu romanilonu, ca, prin deferinti'a catra tiéra ce lau alesu, ce a pusu pe capulu seu corón'a lui Mircea si Stefanu, Maria S'a Carolu I este otaritu a botesa pe copii sei in religiunea domnitória a tiérei, in religiunea ortodocsa resaritna. Maria S'a róga dar' pe domnii deputati a si inscrie acésta obligatiune a sea in constitutiunea tiérei.

Declaratiunea acésta a fostu primita de adunare cu mari aplause. S'a propusu a se numi o comisiune adhoc care se mérga a multiami domnitoriului deacésta nona proba de respectulu, de deferintia s'a catra natiunea romana. D. Presiedinte alu adunarii a disu ca cea mai buna multiamire ce se póte adresa Mariei S'ale este d'ai da catu mai curendu constitutiunea terminata.

Otarirea luata de Maria S'a nu va suprinde pe nimenu. Ea este consecinte cu cele d'antiu ouvinte ce a disu Carolu I. calcandu pe pamentulu Romaniei. Voiu fi cu natiunea si me voiu radima totudeauna pe densa, a disu elu, si tóte faptele séle o dovedescu.

Cu acésta dechiaratiune a Domnitoriului facuta din propriulu seu indemnu s'a desarmatu intrigele inimicilora si tóte uneltirile cele misielesci, cari venira de catra Basarabia, se o dicemu pre facia, de catra Rusi'a prin agenti, cari se straduiescu a respandi totu felinlu de mentiuni reutatióse, cu care se póta face vre-o rescóia intre poporu, care se deschida apoi usia la invasiuni si nimicirea tierei. Adunarea a urmatu apoi, dupa cum ne spune „Rom.“ cu desbaterea constitutiunii.

Cestiunea electorale a datu locu la mai multe discusiuni. Cu tóte acestea s'a primitu opiniunea comisiunii adeca formarea a patru colegie electorale pentru camer'a deputatiloru,

si done pentru senatu, acele colegie se imparta in modulu urmatoriu: pentru camera: unu colegiu de proprietarii fondiari cu 300 galbeni venitu, unulu de cei de 100 galbeni, unulu de orasiu compusu de cei ce platescu unu impositu de 80 lei pe anu, si unu colegiu mistu de orasie si sate de toti contribuitorii ce aru intra in una din categoriele de mai susu; acestu din urma colegiu votésa cu votu indirectu, delegatii se intrunescu la resiedinti'a judetiului spre a-lege unu deputatu. — Pentru senatu done colegie: unulu de proprietarii fondiari de 300 galbeni venitu si unulu de orasianii cu acelasi venitu.

Séu ca noi aici la dosulu carpatiloru nu precepemu referad'a de susu a „Romanului“ séu déca o precepemu, apoi trebue se ne aratamu si noi parerea de instrainare de catra maioritatea adunarii natiunale, care a primitu de bas'a legei electorale unu alu 3-le colegiu de orasie compusu din cei ce platescu unu impositu de 80 lei pe anu si apoi dela acestu censu se afla eschisi tieranii pamenteni, cari platescu ér' 80 lei pe anu impositu de pre pamentulu loru. Pentru ce? Orasianii fia pamenteni, fia venetiei, lamura séu adunaturi, se fia investiti cu dreptu de alegatoriu dreptu pe longa censu de 80 lei si satenulu pamenténu, care nu va avé venitu de 100 galbeni, ci totusi va plati impositе 80 lei se remana fara de dreptu de alegatoriu directu in poterea dreptului egalu. Au nu e mai periculosu veneticiulu cetatianu impamentenitu, care pórta tote ale sale cu sene si nu e legatu cu legatura nedespartibila de apararea vetrei sale, care nu o are? óre nu e mai periculosu decatu tieranulu, pe care amórea de proprietatea s'a de pamentu, desi mai pucintelu, lu lega de fericirea patriei, incatu la orice periculu isi da si viéti'a pentru apararea ei? In secululu egalitatii perfecte, in momentele, candu tocma adunarea natiunala de astadi a latitu sfar'a in tiéra, ca vré dreptatea, ecuitatea si egalitatea,— nu credemu, ca Domnitoriulu, care trebue se fia dreptu se póta primi acésta jignire a principiului egalitatii, ci va inspoiá constitutiunea, pana candu se va face si alu 5-lea colegiu pentru satenii cei ce platescu asemenea 80 lei impositu, pentruca si cea mai mica umbra de partialitate pentru vre-o plasa de poporu aruncea o sementia de ura si discordia, care impedeca inflorirea patriei in marsiulu seu celu doritu. Credemu in fine, ca maioritatea adunarii va considerá mai cu seriositate cele aleptate de noi aici. Potea se fia censulu ori mai mare ori mai micu numai prefavorile si partialitatea intre clasele de poporu se nu se mai sufere. Ca numai intre egali e amicitia duratória, dupa cum dice strabunulu nostru Cicerone.

„Trompet'a Carpatiloru“ ne referésa despre desbaterile urmate in adunare in privinti'a tituleloru de nobletia, ou care ocasiune presiedintele consiliului de m. in fine in cau'a acést'a dice:

„Dloru, domnulu ministru alu cultelioru v'a declaratu si ve declaru si eu ca guvernulu nu intielege a reveni asupra titluriloru trecute si se unesce cu amendamentulu dlui Boeresou cá se póta cineva purtá ornamente si decoratiuni fara autorisatiunea Domnului.

Laurianu.“

D. presiedinte. D. Laurianu are cuventulu spre a-si desvoltá amendamentulu.

D. Laurianu. Domniloru, articululu acest'a de care este vorb'a, coprinde done parti: 1. desfiintiarea privilegieloru si monopoluriloru; 2. se intielege, ca desfiintiésa si titlurile, inse se teme cá se nu se introduca titlurile straine.

In privinti'a titluriloru nu sum de acordu cu articululu. Sunt ómeni, cari tienu la titluri si nu'i osendescu, mai cu séma ca, cu acést'a nu aduou pagub societatii.

Amu bagatu de séma ca multi romani in strainatate, cum trecu peste frontarie, ieau titlulu de principe. Amu in acést'a marturu ómeni fórte onorabili. Aceste persóne, dupa ce ne-amu despartitu, ducendu-ne fiscare in tiér'a s'a, vediendu, ca la multi romani le place se pórte titlulu de principe, m'au incunosciintiatu prin una scrisóre pe care potu se v'o aratu, ca a mai venitu cufare si cutare cu titlulu de principe, si diceau, ca póte de aceea se numesce acést'a tiéra Principate.

Vediendu dara, ca sunt atati'a concetatieni d'ai nostri catora le place se pórte titlulu de principe, amu socotitu, ca e mai bine se le damu totor'a dreptulu de a purtá acestu titlu, si lucrulu acest'a credu ca se póte face, fiindu ca unii din onorabilii nostri condeputati ne-au aratatu dovedi istorice. Si are tóta dreptatea, ca sunt tiere egalitare in cari titlurile ecsista, asia buna-óra in Franci'a . . . si de ce se nu fia si la noi candu privilegiele nu mai ecsista! Ei place unuia se se numésca comite, altuia baronu, nu sciu de ce se nu se numésca? . . .

Una voce. Pentru ca nu au dreptulu.

D. Laurianu. Ei bine! tocmai pentru ca nu au dreptulu se-i scapamu si de acésta imputare: se se declare ca toti sunt principi (mare scomotu).

D. M. Kostaki cede fotoliulu presiedintiei dlui St. Golescu.

D. v. presiedinte intrébа déca sunt 5 membri cari sustienu amendamentulu? — Nu sunt; prin urmare se scóte din discusiune.

D. M. Kostaki. Sunt, domnule vice-presiedinte, étta si eu elu sustiu. Acum ceru cuventulu asupra amendamentului (scomotu).

Voci. Sunt! sunt! se se discute!

D. Laurianu declara, ca retrage amendamentulu. (Scomotu in adunare, protestari.)

Voci. Nu se póte, elu sustienemu noi, se se discute.

D. v. presiedinte. Se suspende siedinti'a pentru a se consultá comitetulu delegatiloru a supra amendamentului.

La redeschiderea siedintiei, d. reportoru declara ca comitetulu delegatiloru respinge acestu amendamentu cá unu ce glumetiu.

(Scomotu mare in adunare.)

Una voce. Se mérga la scóla se invetie lucruri glumetie pe scolari, éra nu aici.

Voci. La ordine.

D. v. presiedinte. Faceti linisce, dloru, séu redicu siedinti'a.

Una voce. Nu se insulta adunarea. (Scomotulu cresce.)

Una voce. Unu omu betrenu si profesoru! (mai mare scomotu).

D. v.-presiedinte. Dloru suspendu siedinti'a.

Siedinti'a se suspende pe 10 minute.

La redeschiderea siedintiei d. vice presiedinte declara, ca acorda cuventulu dlui Laurianu pentru una esplicatiune . . . (scomote, protestari, nu! nu!).

Dupa multe alte vorbe vorbesce D. Laurianu. Dloru candu amu facutu amendamentulu acest'a nu amu avutu in vedere a atinge pe nimene din acésta adunare, si déca vre unu domnu dintr'acésta onor. adunare, s'aru simti, in contra intentiunii mele, ca prin'acestu amendamentu asiu fi voitu se atingu pre vre unulu dintre onor. membri ai acestei adunari, ei ceru scusele mele.

Pr. D. Ghica considera propunerea D. Laurianu de insulta.

In fine Laurianu cere escusa la adunare si se finesce.

In fine s'a sterau art. de nobletia, titularia straina intre romani. Amendamentulu D. Laurianu facutu cu o maniera Valerica in simtiulu seu de Nestoru nationalistu democratu, inaltiatu preste desiertatiunile omenesci, a contribuitu multu la scésta. —

Mai nou.

Napoleonu a tramisu pe gen. Frossard, in cortelulu generalu alu Prusiei, cá sei anuntie mediulocirea armata a Franciei. Comis. francu gen. Lebœf se duce la Veneti'a. Franci'a prentinse peremtorice, cá Itali'a se nu atace teritoriulu venetianu, ca acesta e teritoriu francesu. Italianii mergu inainte. — Vien'a e dechiarata de cetate deschisa, si vienesii se temu, ca preste catéva dile prusienii voru fi acolo. —

In Romani'a a juratu Domnulu joi pe constitutiune intre sgomote de entusiasmu.

Telegramulu „Gazetei.“

Vien'a 13 soitu in 14 Iuliu la 12 óre. Inca necio armistare. Prusianii au intratu in Brünn, regele Prusiei are cortelulu generalu in Zwittau. Imperatés'a cu fii imperatesci s'au retirat la Pest'a. Ministeriulu de curte inca va merge.

Inscientiare de licitatiune.

In 24 Iuliu (5 Aug.) 1866 adica in Dumineca dupa Santulu Ilie se va tiené dupa esirea din beseric'a la 10 óre inainte de amédi in cas'a subscrisei representanti aici in Brasiovu licitatiune de esarendare pe nóue ani, adica dela 23 Aprile 1867 pana la 23 Aprile 1876 cal. vechiu a mosiei numite Cacalechi vechie Red'a Barbului, impreuna cu taiatulu padurii — mosi'a acésta, proprietate a besericii rom. gr. orientale cu chramulu St. Nicolau din preurbiulu Brasiovului in Transilvani'a, se afla in Romani'a, judetiulu Buzeului. Fiinduca nu toti doritorii de a luá in arenda acésta mosi'a, se potu in facisiá in persóna la diu'a de licitatiune, de aceea se face cunoscuta cá pana la inceputulu artorisirii séu licitatiunii se primescu si oferte in scrisu, bine sigilate, subscrise de man'a propria a oferentelui si adresate franco catra subscris'a representantia aici in Brasiovu, in care se va insemná cu litere si cifre sum'a, cu care va se concurga la arendare si se desemne cu numele, pe ori cine aru voi de aici din Brasiovu, care se dépuna in locu'u oferentului vadiulu de 10% si cu care se se incheia contractulu. Ofertele sosite dupa inceputulu artorisirii nu se primescu.

Ofertele tramise se pastrésa nedesfacute pana la incheiarea protocolului licitatiunii verbale si atunci se deschidu in faci'a adunarii intregi, si déca nu va fi nici unu ofertu cu suma mai mare, decatu arata protocolulu licitatiunii verbale; atunci se va dá mosi'a in arenda aceluia, care au datu pretiulu celu mai bunu; ér' dn contra aceluia, care prin ofertu va fi celu mai bunu cu pretiulu arendei.

Conditiunile mai de aprópe despre esarendarea mosiei numite impreuna cu taiatulu padurii se potu vedé si ceti aici in Brasiovu la curatoriu besericii susu numite; in Bozeu la DD. Eltimiu Tomaidu, Alese Comsa si Irimia Petrica; in Ploiesci la DD. George Radovici, Teochar Zipa si la speceri'a Dlui Carolu Schuller; in Bucuresci la DD. Martinoviciu, I. Bombenu si V. Baboianu.

Brasiovu 21 Iuniu (3 Iuliu) 1866.

Representantii'a a besericii St. Nicolau din preurbiulu Brasiovului.

1—3

Escriere de concursu.

La gimnasiulu romanu greco catolicu din Naseudu, ce sta pana acuma numai de 3 clase, cu 1866/7 se va deschide a 4-a clase gimnasiale, cu care gimnasiulu inferiore devine completu, si asia corulu profesoriloru gimnasiali vine de a se immulti inca cu 2 profesori.

Pentru acést'a 2 statiuni de profesori gimnasiali prin acést'a se escrie concursu pana in 10 Augustu a. c. inclusive. Cererile sosite mai tardiu nu se voru considerá.

Salariulu unui profesore gimnasiale este 600 fl. v. a., apoi locuintia naturale acceptabile séu 60 fl. v. a. cá relutu de locuintia.

Doritorii de a primi ver unu atare postu de profesore, in cererile loru indreptate catra comisiunea administratória de fondurile scolastice din districtulu Naseudului pre lunga aciudarea atestatuluí de botezu voru avea a documentá ca tesumonie legali:

1. Cumca sciu perfectu limb'a romana, carea este limb'a invetiamentului, ce se póte documentá si cu ver unu opu scientificu, datu publicitatiei prin suplicantele.

2. Cumca au absolvitu studiele gimnasiale si au pusu esamenele de maturitate cu succesu bunu.

3. Cumca au absolvatu cursulu filosoficu la ver una facultate filosofica si au depusu esamenele de profesore cu succesu bunu.

4. Cumca pana acuma au avutu o purtare buna morale.

Cei cari pre lunga limb'a romana cunoscu perfecta si limb'a maghiara si germana, apoi cari voru fi sierbitu si la alte gimnasie publice ca profesori cu succesu doritu, precum si cari voru fi depusu cenzura de profesore se voru preferi.

Totu una data se va observa ca completandusse asiediu numerulu profesoriloru la gimnasiulu inferiore, celu ce se va afla mai desteru va fi insarcinatu cu directoratulu, cu care este impreunata una remuneratiune annuale de 100 fl. v. a. si unu pausiulu scriptoristicu de 40 fl. v. a., éra altulu in colotielegere cu pré venerat. ordinariatulu va fi desemnatu de profesore de religiune.

Din siedinti'a comisiunei administr. de fondurile scol. tienuta in Naseudu in 26 Iuniu 1866. 1—3

Redactoru respundietoru
JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparitulu lui
JOANNE GÖTT.